

ॐ श्रीपरमात्मने नमः । अथ पञ्चमोऽध्यायः ॥ कर्मसन्ध्यासयोगः ।

अर्जुन उवाच । सन्ध्यासं कर्मणां कृष्ण पुनर्योगं च शंससि । यच्छ्रेय एतयोरेकम् तन्मे ब्रौहि सुनिश्चितम् ॥ १ ॥	कायेन मनसा बुद्ध्या केवलैरिन्द्रियैरपि । योगिनः कर्म कुर्वन्ति सङ्गं त्यक्त्वात्मशुद्धये ॥ ११ ॥
श्रीभगवानुवाच । सन्ध्यासः कर्मयोगश्च निःश्रेयसकरावुभौ । तयोस्तु कर्मसन्ध्यासात् कर्मयोगो विशिष्यते ॥ २ ॥	युक्तः कर्मफलं त्यक्त्वा शान्तिमाप्नोति नैष्ठिकीम् । अयुक्तः कामकारेण फले सक्तो निवध्यते ॥ १२ ॥
ज्ञेयः स नित्यसन्ध्यासी यो न द्वेष्टि न काङ्क्षति । निर्द्वन्द्वो हि महाबाहो सुखं बन्धात्ममुच्यते ॥ ३ ॥	सर्वकर्माणि मनसा सन्ध्यस्यास्ते सुखं वशी । नवद्वारे पुरे देही नैव कुर्वन्न कारयन् ॥ १३ ॥
साङ्घ्ययोगौ पृथग्बालाः प्रवदन्ति न पण्डिताः । एकमप्यास्थितः सम्यक् उभयोर्विन्दते फलम् ॥ ४ ॥	न कर्तृत्वं न कर्माणि लोकस्य सृजति प्रभुः । न कर्मफलसंयोगम् स्वभावस्तु प्रवर्तते ॥ १४ ॥
यत्साङ्घ्यैः प्राप्यते स्थानम् तद्योगैरपि गम्यते । एकं साङ्घं च योगं च यः पश्यति स पश्यते ॥ ५ ॥	नादत्ते कस्यचित्यापम् न चैव सुकृतं विभुः । अज्ञानेनावृतं ज्ञानम् तेन मुहूर्न्ति जन्तवः ॥ १५ ॥
सन्ध्यासस्तु महाबाहो दुःखमाप्नुमयोगतः । योगयुक्तो मुनिर्ब्रह्म न चिरेणाधिगच्छति ॥ ६ ॥	ज्ञानेन तु तदज्ञानम् येषां नाशितमात्मनः । तेषामादित्यवज्ञानम् प्रकाशयति तत्परम् ॥ १६ ॥
योगयुक्तो विशुद्धात्मा विजितात्मा जितेन्द्रियः । सर्वभूतात्मभूतात्मा कुर्वन्नपि न लिप्यते ॥ ७ ॥	तद्बुद्ध्यस्तदात्मानः तन्निष्ठास्तत्परायणाः । गच्छन्त्यपुनरावृत्तिम् ज्ञाननिर्धूतकल्पषाः ॥ १७ ॥
नैव किञ्चित्करोमीति युक्तो मन्येत तत्त्ववित् । पश्यज्ञेयवन्स्पृशिग्रन् अश्रन्नाच्छन्स्वपञ्चसन् ॥ ८ ॥	विद्याविनयसम्पन्ने ब्रह्मणे गवि हस्तिनि । शुनि चैव श्वपाके च पण्डिताः समदर्शिनः ॥ १८ ॥
प्रलपन्विसृजननृहन् उन्मिषन्निमिषन्नपि । इन्द्रियाणीन्द्रियार्थैषु वर्तन्त इति धारयन् ॥ ९ ॥	इहैव तैर्जितः सर्गः येषां साम्ये स्थितं मनः । निर्दोषं हि समं ब्रह्म तस्माद्ब्रह्मणि ते स्थिताः ॥ १९ ॥
ब्रह्मण्याधाय कर्माणि सङ्गं त्यक्त्वा करोति यः । लिप्यते न स पापेन पद्मपत्रमिवाभसा ॥ १० ॥	न प्रहृष्टेत्रियं प्राप्य नोद्विजेत्राप्य चाप्रियम् । स्थिरबुद्धिरसम्मूढः ब्रह्मविद्ब्रह्मणि स्थितः ॥ २० ॥

बाह्यस्पर्शेष्वसक्तात्मा विन्दत्यात्मनि यत्सुखम्। स ब्रह्मयोगयुक्तात्मा सुखमक्षयमश्वते ॥ २१ ॥	कामक्रोधवियुक्तानाम् यतीनां यतचेतसाम्। अभितो ब्रह्मनिर्वाणम् वर्तते विदितात्मनाम् ॥ २६ ॥
ये हि संस्पर्शजा भोगाः दुःखयोनय एव ते। आद्यन्तवन्तः कौन्तेय न तेषु रमते बुधः ॥ २२ ॥	स्पर्शान्कृत्वा बहिर्बह्यान् चक्षुश्चैवान्तरे भ्रुवोः। प्राणापानौ समौ कृत्वा नासाभ्यन्तरचारिणौ ॥ २७ ॥
शक्रोतीहैव यः सोढुम् प्राक्शरीरविमोक्षणात्। कामक्रोधोद्भवं वेगम् स युक्तः स सुखी नरः ॥ २३ ॥	यतेन्द्रियमनोबुद्धिः मुनिर्मोक्षपरायणः। विगतेच्छाभयक्रोधः यः सदा मुक्त एव सः ॥ २८ ॥
योऽन्तःसुखोऽन्तरारामः तथान्तर्ज्योतिरेव यः। स योगी ब्रह्मनिर्वाणम् ब्रह्मभूतोऽधिगच्छति ॥ २४ ॥	भोक्तारं यज्ञतपसाम् सर्वलोकमहेश्वरम्। सुहृदं सर्वभूतानाम् ज्ञात्वा मां शान्तिमृच्छति ॥ २९ ॥
लभन्ते ब्रह्मनिर्वाणम् ऋषयः क्षीणकल्पषाः। छिन्नद्वैधा यतात्मानः सर्वभूतहिते रताः ॥ २५ ॥	
<p style="text-align: center;">ॐ तत्सत् इति श्रीमद्भगवद्गीतासु उपनिषत्सु ब्रह्मविद्यायां योगशास्त्रे श्रीकृष्णार्जुनसंवादे कर्मसञ्चासयोगो नाम पञ्चमोऽध्यायः ॥</p> <p style="text-align: center;">श्रीकृष्णार्पणमस्तु ॥</p>	

